

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

726-5

Szerző

Hely

Cím Szerzetes plébániák Budapesten.

Idő

"1913"

Forrás: Világ

Személy

Bp.

1913 1/2

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Szerzetes plébániák Budapesten

— A hercegprimás és a főváros —

Budapest, január 11.

Az új hercegprimással a Pax jelszava eltűnt a katolikus magyar egyház éléről és helyébe lépett teljes agresszivitással a harcos klerikalizmus. Az új hercegprimás minden terve, minden szándéka azt bizonyítja, hogy erős és komoly elhatározása az ország és a főváros elklerikalizálása. Ezt szolgálja legújabb terve is a hercegprimásnak.

A klerikalizmus a fővárosban eddig nem tudott ahhoz a hatalomhoz jutni, amelyre vágyott. A főváros liberális polgárságát a klerikalizmus még nem kerítette annyira hatalmába, mint a vidéket és így igen természetes, hogy az új hercegprimás a katolicizmusban elsősorban a fővárost akarja megerősíteni. Erre a célra szerzetesplébániákat akar rendszeresíteni, illetve fölállítani a fővárosban. A hercegprimás e szerint föl fogja szólítani a fővárosban letelepült összes szerzetesrendeket arra, hogy meglévő templomaik mellett plébániákat szervezzenek.

Az új hercegprimásnak ez az intézkedése, illetve terve igen sok összeütközésre fog ajkalmat adni, sőt lehetséges, hogy nagyobb konfliktust is elő fog idézni az egyház és a főváros között. Budapest jelenlegi plébánosai minden erővel meg fogják akadályozni a terv megvalósulását.

Eddig a főváros volt a kizárólagos kegyur Budapest területén. Ma nincs a fővárosban olyan plébánia, amelynek ne a főváros lenne a kegyura.

Ez a kegyuraság igen nagy anyagi terhet ró a fővárosra. Budapesten jelenleg 16 plébános van, fejenként 3000 korona fizetéssel és 42 segédlelkesz 1300 korona fizetéssel. Maguk a személyi kiadások tehát több, mint 100.000 koronával terhelik a főváros budgetjét. Ehhez még évenként mintegy 150.000 korona dologi kiadás, tatarozási, javítási költség járul. A főváros tehát újabb plébániákat semmi esetre sem állít fel.

A hercegprimás a szerzetesrendekhez fordult, hogy azok végezzék a főváros további elklerikalizálását. A szerzetes plébániák felállítása azonban érdekes egyházi jogi konfliktust okozhat. A főváros területén ugyanis olyan plébániák lennének, amelyek nem tartoznának a főváros kegyurasága alá. De e plébániák felállításával egyidejűleg újra be kellene osztani a fővárosi plébániák körzeteit. Ez már beleütközik a főváros hatáskörébe egyrészt, másrészt pedig csökkentené a jelenlegi plébánosok jövedelmét. Jelenleg ugyanis 16 plébánia van Budapesten, amelyek közül a józsefvárosi, a lipótvárosi, a terézvárosi, a ferencvárosi, az erzsébetvárosi és kőbányai plébániák megegyeznek a főváros kerületi beosztásával, de a budai plébániák nem. Így Budán van az ulaki, az óbudai, a felsővizivárosi, krisztinavárosi, istenhegyi, tabáni és várbeli plébánia. A pesti oldalon van még ezenkívül a Rókus-kórházi zárt plébánia, melynek hatásköre csak a Rókus-kórházra terjed ki. Az új terv szerint a plébániák körzetéből vennék el a híveket a Belvárosban a ferencrendiek és a szerviták új plébániái, a Terézvárosban a karmeliták plébániája, az Erzsébetvárosban a jezsuiták plébániája, a Józsefvárosban a jezsuiták plébániája, a Ferencvárosban a lazaristák plébániája és Kőbányán a lengyelek plébániája. A budai

oldalán mindenekelőtt a cisztercitáknak kellene plébániát szervezniök a Szent Imre-kollégium melletti templomukból, de ugyanigy plébániát kell felállítaniök a kapucinusoknak, a kapisztránrendieknek és valószínűleg az irgalmasoknak is. Így Budán a plébániák száma tizenegyre emelkednék.

Az új tervnek tehát igen sok akadálya van s mindenekelőtt a fővárossal kell majd megküzdenie a hercegprimásnak, aki aligha fog vissza-riadni a harctól.